

Pułtusk, 25 stycznia 2024 roku

OPINIA

I. Przedmiot opinii

Przedmiotem niniejszej opinii jest wskazanie czy i ewentualnie w jakim zakresie Uczelniana Komisja Wyborcza (dalej: UKW) nadzoruje przebieg wyborów prowadzonych przez samorząd studentów do kolegium elektorów.

II. Analiza prawna

W pierwszej kolejności należy odwołać się do odpowiednich przepisów ustawy z 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) (dalej: ustawa). Stosownie do treści art. 25 ust. 4 ustawy, tryb wyboru do kolegium elektorów studentów i doktorantów oraz czas trwania ich członkostwa w kolegium elektorów określają odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów. Z kolei zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy, statut uczelni określa zasady organizacji i funkcjonowania uczelni, w szczególności sposób powoływania i odwoływania organów uczelni, w tym podmioty uprawnione do wskazywania kandydatów na rektora, oraz sposób organizowania wyborów do organów uczelni.

Jak z powyższego wynika, ustawodawca przesądził, że wybory przeprowadzane przez samorząd studentów do kolegium elektorów odbywają się na zasadach autonomicznych, określonych w regulaminie samorządu studentów. Z kolei statut uczelni może określać sposób organizowania wyborów do organów uczelni, lecz tylko w zakresie niewynikającym z przepisów ustawy.

W kontekście powyższego, §53 Statutu WUM oraz inne przepisy Statutu WUM i Ordynacji wyborczej stanowiącej załącznik nr 15 do Statutu WUM (dalej: Ordynacja), odnoszące się do kompetencji UKW, dotyczą wyborów, które UKW przeprowadza, a zatem nie dotyczą wyborów, których UKW nie przeprowadza. Zasadę tę potwierdza treść §1 ust. 2 Ordynacji. Zgodnie z nią Ordynacji nie stosuje się w zakresie uregulowanym w odpowiednich regulaminach samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów.

Zagadnienie wyboru elektorów spośród studentów oraz innych wyborów w ramach samorządu studentów kompleksowo regulują przepisy Regulaminu samorządu studentów WUM z 13 października 2021 roku, a konkretnie załącznik nr 1 do tego Regulaminu tj. Regulamin wyborów samorządu studentów WUM. W Dziale VI uregulowano zagadnienia związane z ważnością wyborów oraz rozpatrywaniem protestów wyborczych. Wszystkie kompetencje w tym zakresie zostały zastrzeżone dla Studenckiej Komisji Wyborczej.

Biorąc to wszystko pod uwagę, należy przyjąć, że UKW nie ma wpływu na przeprowadzenie wyborów przez samorząd studentów. Jednocześnie, nie oznacza to, że UKW nie jest uprawniona do badania, w ramach ogólnego nadzoru przewidzianego w § 55 ust. 1 Statutu WUM, prawidłowości wyboru elektorów przeprowadzonych przez samorząd studencki. UKW może żądać przedstawienia wszelkich wyjaśnień i dokumentów pozwalających na stwierdzenie, że elektorzy zostali wybrani prawidłowo tj. zgodnie z przepisami odrębnymi wskazanymi w akapicie powyżej. Wszak to UKW odpowiada za legalność wyboru Rektora, a elementem tej legalności jest prawidłowe obsadzenie kolegium elektorów. W razie stwierdzenia nieprawidłowości UKW może żądać podjęcia odpowiednich działań naprawczych przez samorząd studentów, a konkretnie Studencką Komisję Wyborczą. Jednocześnie, biorąc pod uwagę autonomię samorządu, należy pamiętać, że ustawa przewiduje możliwość kontroli legalności aktów wydawanych przez samorząd studencki. Zgodnie z art. 110 ust. 8 ustawy, rektor uchyla wydawane przez samorząd studencki akty niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu. Na rozstrzygnięcie w sprawie uchylenia aktu służy, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia, skarga do sądu administracyjnego.

RADCA PRAWNY
Jacek Niewiś
Jacek Niewiś